

Vrijheid of veiligheid

Ga je voor ondernemerschap of een vaste baan?

Na je opleiding kun je op drie manieren aan de slag: in loondienst, als waarnemer of als zelfstandig ondernemer. Wat zijn de verschillen en wat past het best bij jou? Marloes de Moor

Je diploma is binnen, je witte jas hangt klaar en je popelt om te beginnen. Na alle keuzes van de afgelopen jaren rest er nog één belangrijke: hoe ga je je vak uitoefenen? Ga je voor de zekerheid van een vaste baan of trekt het vrije ondernemerschap je juist aan? Welke vorm bij je past, hangt ook af van wat voor type je bent. Sommige specialismen lenen zich meer voor een leidinggevend karakter, andere vragen een meer ondersteunende rol. Houd je van zekerheid en stabiliteit? Dan voel je je waarschijnlijk prettiger in loondienst. Vaar je liever je eigen koers en wil je zelf overal verantwoordelijk voor zijn? Dan beleef je misschien meer plezier aan een eigen praktijk.

Waarnemen: een kijkje in de keuken

Daphne Gaymans (34) is net klaar met de huisartsenopleiding. Ze koos er bewust voor om eerst als zelfstandig waarnemend huisarts te werken en staat ingeschreven bij waarnemers.nl, een bemiddelingsbureau voor waarnemende artsen. Nadat zij afstudeerde als basisarts, werkte ze zes jaar als dokter in de tropen en in de specialisaties gynaecologie en verloskunde, neurologie en psychiatrie. 'Door eerst een aantal jaren te waarnemen, krijg ik een kijkje in de keuken: wat doet die praktijk, zou ik dat zo willen? Dat geeft mij een beeld van hoe ik het later wil. Uiteindelijk zou ik me graag inkopen in een duopraktijk.' Een waarnemer neemt voor een bepaalde tijd een patiëntenkring over van een andere arts, bijvoorbeeld ter

Loondienst of zelfstandig?

Wanneer je nadenkt over wat beter bij je past, zelfstandige beroepsuitoefening of in loondienst, neem dan de volgende aspecten eens voor jezelf door:

- Emotioneel:** Maakt een eigen praktijk je blij of vind je het eng?
- Professioneel:** Beslis je graag zelf over de vorm van je praktijk of ben je eigenlijk geen ondernemer?
- Financieel:** Wil je zelf invloed op je inkomen hebben of wil je zekerheid van inkomen?
- Juridisch:** Wil je je wel of niet binden aan collectieve regelingen, aansprakelijk zijn voor je maten of verplichtingen bij een bank aangaan?
- Sociaal:** Wil je invloed op je werkrelaties hebben of gaat dat te veel ten koste van je vrijheid?

vervanging tijdens een zwangerschapsperiode of ziekte. Waarnemen kun je zowel in loondienst als zelfstandig doen. Daphne wilde graag als zelfstandig ondernemer aan de slag, ook al gaf dat wel een hoop administratieve rompslomp. 'Een VAR-verklaring, allerlei verplichte verzekeringen, een jaarrekening: alles moest je zelf organiseren. Maar eenmaal geregeld, ben je wel helemaal eigen baas en heb je dus meer vrijheid. Voor mij is dat erg fijn, omdat ik jonge kinderen heb. Ik bepaal zelf of ik drie maanden thuis ben of aan het werk ben. Mijn man verdient het hoofdkomen, dus hoef ik mij minder zorgen te maken als ik even geen werk heb. Als je alleen bent ervaar je vast eerder financiële onzekerheid. Wellicht geeft het meer rust om dan in loondienst bij een praktijk te werken.' Hoewel Daphne met plezier begint aan haar loopbaan als waarnemer, lijkt het haar interessanter om over enige jaren zelf een praktijk te runnen. 'Je hebt dan een eigen patiëntenkring, terwijl je nu een soort ANWB-service bent. Je kent de patiënten en hun achtergrond minder goed dan de vaste huisarts. Je handelen kan wel grote gevolgen voor de patiënt hebben, omdat een medisch traject vaak voor langere tijd wordt bepaald. Bij een eenmalig contact op de huisartsenpost is dat anders. Waarnemers gaan daardoor meestal wat defensiever te werk. Je doet eerder aanvullende diagnostiek of stuurt sneller een recept in.'

Eigen baas: alles naar eigen inzicht

Gijs Jan Mackaij (33) heeft sinds een jaar een eigen huisartsenpraktijk in Amsterdam. Van tevoren moest hij veel regelen: 'Ik moest een financiering en allerlei verzekeringen afsluiten, het praktijkpand overnemen, overnamekosten betalen, personeel overnemen. Dat is veel werk, waar je lang mee bezig bent. Wees daarop voorbereid.' Het 'eigen baas zijn' bevalt hem goed. Wel heeft hij meer werk en stress dan hij had gedacht. 'Ik was er van tevoren voor gewaarschuwd en toch merk ik dat het me helemaal opslokt. Je hebt niet alleen de zorg voor je patiënten, maar ook over je eigen bedrijf. Ik stuur personeel aan, onderhoud externe contacten, doe de administratie. En dat kost tijd. Maar ik doe het graag, omdat het om mijn eigen praktijk gaat.'

Zijn zelfstandigheid vindt Gijs een groot voordeel: 'Je eigen patiënten hebben en je eigen visie kunnen volgen, daar steek ik graag veel energie in. Ik heb eerst twee jaar waargenomen bij drie verschillende huisartsenpraktijken. Daar deed ik goede ervaring op, maar ik moest me wel schikken in de praktijkorganisatie van iemand anders. Nu kan ik alles naar eigen inzicht doen. Ik vind service erg belangrijk en wil mijn patiënten zo breed mogelijk kunnen bedienen. Daar neem ik mijn personeel ook op aan. Ook heb ik me aangesloten bij kwaliteitsbevorderende organisaties als de Huisartsencoöperatie en de geïntegreerde eerstelijnszorg (GEZ).' Gijs adviseert jonge artsen om eerst goed te bedenken wat ze willen met een praktijk. 'Stap je er helemaal blanco in, dan kan het zwaar worden. Ontwikkel eerst een duidelijke visie. Dat maakt het gemakkelijker in de toekomst.'

In loondienst: weinig regelen

Wilma Zinger (36) is sinds twee jaar als revalidatiearts in loondienst bij Reade en gedetacheerd bij het OLVG-ziekenhuis in Amsterdam. 'Na mijn opleiding in Amsterdam werkte ik twee jaar in Nijmegen, in dienst bij de Sint Maartenskliniek en gedetacheerd naar het CWZ. Daarna werd ik gevraagd voor deze baan in Amsterdam. De markt voor revalidatieartsen is goed, dus dat ging vrij makkelijk en snel.'

Wilma hoefde weinig te regelen voordat ze in loondienst ging. 'Zaken als verzekeringen en pensioen zijn door de werkgever geregeld. Ik heb me niet aanvullend verzekerd. Wel ben ik lid van VvAA voor eventuele ondersteuning en advies.'

De meeste revalidatieartsen werken van oudsher in loondienst. Wilma merkt wel dat er wat meer revalidatieartsen als zelfstandig ondernemer beginnen. 'Zelf zou ik dat niet gauw doen. Zeker niet in de huidige tijd, met de nieuwe financiering waarin een omzetplafond en nieuwe honoraria worden ingesteld. Het is nog niet helemaal duidelijk wat er verandert voor revalidatieartsen. Ik geloof niet dat ik er erg op vooruitga als ik vrijgevestigd ben.' Wilma koos bewust voor revalidatiegeneeskunde, omdat zij het vak inhoudelijk interessant vindt. 'Het intensieve en langdurige contact met patiënten geeft mij veel voldoening. Ik

hou ervan om me echt te verdiepen in een patiënt. Dat is veel meer mijn drijfveer dan wat ik verdien.'

Integrale bekostiging

Vrijgevestigde medisch specialisten zijn zelfstandige ondernemers en werken meestal in maatschappen. Per 1 januari 2015 krijgen zij te maken met integrale bekostiging. Dan geldt er in ziekenhuizen nog maar één tarief voor elke zorgprestatie. In dat ene integrale tarief zitten alle kosten die het ziekenhuis maakt, ook het honorarium van de medisch specialist. Daardoor verandert de samenwerking tussen medisch specialisten en ziekenhuizen fundamenteel en komt hun financiële situatie er anders uit te zien. Nu hebben specialisten nog een zelfstandig

Denk tijdens je studie al over de vorm die het best bij je past

honorarium, maar dan moeten zij afspraken maken over hun beloning met het ziekenhuis als contractpartner. Omdat het fiscaal ondernemerschap wellicht verdwijnt, worden specialisten die voor het grootste deel in één ziekenhuis werken bijna gedwongen om een arbeidsovereenkomst met het ziekenhuis aan te gaan. Wat hierin de beste keuze is, in loondienstverband treden of kiezen voor een nieuwe vorm van vrijgevestigd ondernemerschap, verschilt per medisch specialist. **VvAA**

Vast over nadenken

Wil je straks de vorm kiezen die het beste bij jou past, dan is het verstandig daar tijdens je studie alvast over na te denken en mee bezig te zijn. Voor begeleiding of antwoorden op zakelijke of persoonlijke vragen kun je natuurlijk altijd terecht bij je decaan, het Carrièrecentrum voor Artsen, het KNMG Loopbaanbureau en bij de adviseurs van VvAA. Wil je precies weten wat elke vorm van beroepsuitoefening met zich meebrengt en welke juridische, financiële, fiscale en ondernemerszaken en verzekeringen je dan moet regelen? Deze websites helpen je verder:

- carrierecentrumvoorartsen.nl
- knmg.artsennet.nl (zoek op 'loopbaanbureau')
- vvaa.nl/jong-professional
- integralebekostiging2015.nl (alles wat er per 1 januari 2015 door de integrale bekostiging verandert voor medisch specialisten)